

PAULO KOELJO HIPI

S portugalskog preveli
Jasmina Nešković i Jovan Tatić

■ Laguna ■

Naslov originala

Paulo Coelho

HIPPIE

Copyright © 2018 by Paulo Coelho

This edition was published by arrangements
with Sant Jordi Asociados Agencia Literaria S.L.U.,
Barcelona, Spain, www.santjordi-asociados.com.

All Rights Reserved.

<http://paulocoelhoblog.com>

Endpapers © Christina Oiticica

Translation copyright © za srpsko izdanje 2018, LAGUNA

*O Marija,
začela bez greha,
moli se za nas koji se u tebe uzdamo.*

*Javiše mu govoreći: mati tvoja i braća tvoja stoje napolju,
hoće da te vide.*

*A on odgovarajući reče im: mati moja i braća moja oni
su koji slušaju riječ Božiju i izvršuju je.*

Jevanđelje po Luki, 8, 20–21

*Kad pomislih da je mome putovanju došao kraj
A ja na izmaku snage
Preda mnom zatvoren put
Sve zalihe potrošene
Kucnuo je čas da u tihoj tmini
potražim spas
Ali shvatih da
Tvoja žudnja ne jenjava
Kada sam pomislio da je umoran jezik već stare reči
zaboravio
Nove su melodije iz mog srca navrle
Tamo gde su stari putevi prestajali
Novi svet se ukazao*

Rabindranat Tagor

*Za Kabira, Rumija, Tagora, Paula de Tarsa, Hafeza,
Koji me prate od kada sam ih otkrio,
Koji su ispisali deo mog života,
Koji pričam u knjizi – često njihovim rečima.*

Priče ispričane ovde čine sastavni deo mog ličnog iskustva. Promenio sam redosled, imena i pojedino-
sti o osobama, neke događaje sam morao da skratim,
ali svi događaji su istiniti. Odlučio sam se da pripo-
vedač bude u trećem licu jer mi je to dozvolilo da lič-
nostima dam sopstveni glas u opisu njihovih života.

U septembru 1970. godine dva trga su se nadmetala za titulu centra sveta: Pikadili u Londonu i Dam u Amsterdamu. Ali nisu svi za to znali: da je neko sproveo anketu među svetskim stanovništvom, većina bi odgovorila: „Bela kuća u Sjedinjenim Američkim Državama i Kremlj u Sovjetskom Savezu.“ Zato što su ti ljudi dobijali vesti samo putem novina, televizije, radija, putem već potpuno prevaziđenih sredstava komunikacije koji nikada više neće imati važnost koju su imali u vreme kada su bili izmišljeni.

U septembru 1970. godine avionske karte bile su veoma skupe, tako da je samo elita mogla da putuje. Ali takvo stanje stvari nije bilo istina i za jednu ogromnu grupu mladih ljudi o kojima su starinska sredstva informisanje izveštavala s prezirom i koncentrisala se samo na spoljni izgled: imali su dugu kosu, nosili šarenu odeću, nisu se kupali (što je bila laž, ali mladi nisu čitali novine, a odrasli su verovali svakoj vesti koja je blatila one koje su smatrali „opasnošću za društvo i pretnju pristojnom ponašanju“), a svojim lošim primerom slobodoumlja i „slobodne ljubavi“ (kako se s prezirom govorilo) izlagali su riziku čitavu jednu generaciju primernih momaka i devojaka koji su pokušavali da uspeju u životu. E pa upravo ta sve brojnija masa mladih ljudi imala je svoj sistem širenja vesti koji niko, ali baš niko, nije uspevao da detektuje.

„Nevidljivoj pošti“ nije bilo ni najmanje stalo da reklamira ili komentariše novi model folksvagenata ili nove vrste deterdženata za veš koje su upravo bile puštene u prodaju u celom svetu. Njene vesti svodile su se na to koja će biti sledeća velika staza kojom će ići ta neposlušna, štokava omladina, praktikanti „slobodne ljubavi“, obučeni u odeću koju niko ko ima dobar ukus nikada ne bi na sebe navukao. Devojke su nosile pletenice u kosi i prekrivale je cvećem, nosile su dugačke suknje, šarene bluze bez grudnjaka, ogrlice svih vrsta i boja; mladići se nisu ni šišali ni brijali mesecima, u farmerkama izlizanim i pocepanim od neprekidnog nošenja, jer su farmerke bile skupe svuda u svetu – osim u Sjedinjenim Američkim Državama, odakle su upravo i potekle. Napustile su kvartove fabričkih radnika i sada su se mogle videti na masovnim koncertima u San Francisku i okolini.

„Nevidljiva pošta“ je postojala jer su ljudi uvek bili na tim koncertima, tamo su razmenjivali predloge gde bi mogli da se okupe, kako bi mogli da istražuju svet a da ne koriste turističke autobuse u kojima vodič opisuje predele dok se mladi putnici dosađuju a stari spavaju. I tako, od usta do usta, svi su znali gde će biti naredni koncert ili koja će biti sledeća velika staza kojom će se ići. I nisu postojala finansijska ograničenja ni za koga, jer u toj zajednici omiljeni pisac nije bio ni Platon ni Aristotel, niti autor nekog proslavljenog stripa. Slavna knjiga bez koje skoro niko nije putovao na Stari kontinent zvala se *Evropa za pet dolara dnevno*, koju je napisao Artur Fromer. Zahvaljujući njoj svi su znali gde da odesdnu, šta da vide, gde da jedu i koja su bila mesta okupljanja i mesta na kojima je mogla da se sluša živa muzika a da se gotovo ništa ne potroši.

Jedina Fromerova greška je, u tom trenutku, bila što je pisao samo o Evropi. Zar ne postoje druga zanimljiva mesta?

Zar ljudi nisu tada radije išli u Indiju nego u Pariz? Fromer je nekoliko godina kasnije tu grešku ispravio, ali u međuvremenu se „Nevidljiva pošta“ postarala da promoviše put kroz Južnu Ameriku, u pravcu nekada zaboravljenog grada Maču Pikču, upozoravajući sve da ne šire priču van hipi zajednice i među ljudima koji ne poznaju hipi kulturu, da bi se sprečila neminovna invazija varvara s njihovim foto-aparatima i naširokim objašnjenjima (koja bi ubrzo bila zaboravljena) kako je jedna grupa Indijanaca podigla jedan tako dobro sakriven grad koji je mogao biti otkriven samo iz vazduha – za šta su oni smatrali da je nemoguće da se ikada dogodi, jer ljudi ne lete.

Istini za volju, postojao je još jedan veliki bestseller, ne toliko popularan kao Fromerov vodič, ali su ga čitali oni koji su već proživeli svoje socijalističke, marksističke, anarhističke faze, koje su se sve završavale velikim razočaranjem sistemom koji su osmislili oni koji su tvrdili da je „neminovna pobjeda radničke klase i njeno preuzimanje vlasti“. Ili da je „religija opijum za narod“, koja je samo ukazivala na to da onaj koji je smislio tu glupu rečenicu ne razume narod, i da se još manje razume u opijum. Jer su u verovanjima ružno obučene omladine, drugačije obučene omladine, bili Bog, bogovi, boginje, anđeli i slično. Jedini problem je bio u tome što je ta knjiga, koja je imala naslov *Buđenje čarobnjaka* i koju su napisali Francuz Luj Povelis i Rus Žak Beržije – matematičar, bivši špijun, neumorni istraživač okultizma – tvrdila nešto sasvim suprotno političkim priručnicima: svet je sastavljen od veoma zanimljivih stvari, postoje alhemičari, čarobnjaci, katari, templari i bila je puna drugih čudnih reči koje su uticale na to da nikada ne postane veliki hit u knjižarama, a povrh toga svaki je primerak pročitao najmanje desetoro ljudi jer je knjiga bila veoma skupa. Uglavnom, u toj knjizi

se spominje Maču Pikču i svi su hteli da putuju u Peru da ga posete. Taj drevni grad postao je stecište mladih iz celog sveta (dobro, možda je preterano reći iz celog sveta jer oni koji su živeli u Sovjetskom Savezu nisu baš mogli lako da napuste svoju zemlju).

Ali, sve u svemu, da se vratimo temi: mladi iz svih zemalja sveta koji su barem posedovali neprocenjivo dobro zvano „pasoš“, nalazili su se na takozvanim „hipi stazama“. Niko nije baš tačno znao šta znači reč „hipi“, ali to nije bilo ni važno. Možda je njeno značenje „veliko pleme koje nema poglavicu“ ili „propalice koje ne pljačkaju“, ili svi opisi koji su već navedeni na početku ovog poglavlja.

Pasoši, te knjižice malog formata koje izdaje država, stavljani zajedno s novcem (malo ili mnogo, nije bilo bitno) u torbicu koja je vezivana oko pojasa, imali su dve uloge. Prva, kao što svi znamo, bila je da bi mogle da se prelaze granice – ukoliko pogranični policajci ne bi bili pod uticajem vesti koje su čitali i ne bi odlučili da vrata osobu jer nisu bili naviknuti na onu odeću i onu kosu i ono cveće i one ogrlice i one perlice i one osmehe ljudi koji su delovali kao da su u većitoj ekstazi – najčešće pripisivanoj, iako nepravedno, demon-skim drogama koje su, tvrdila je štampa, mladi nezasito konzumirali u sve većim količinama.

Druga uloga pasoša bila je da svog vlasnika spasi u ekstremnim situacijama – kada bi mu nestalo para a on ne bi imao kome da se obrati. Ona već pomenuta „Nevidljiva pošta“ uvek je sadržala neophodna obaveštenja gde pasoš može da se proda. Cena je varirala u zavisnosti od nacionalnosti: švedski pasoš, gde su svi bili plavi, visoki i svetlih očiju, vrlo je malo vredeo – jer je mogao da se preproda samo osobama

---

koje su bile plave, visoke i svetlih očiju, tako da takvi pasoši nisu bili na spisku najtraženijih. Ali brazilski pasoš je vredeo pravo malo bogatstvo na crnoj berzi – zato što u Brazilu osim plavih, visokih i svetlookih ima i visokih i niskih crnaca tamnih očiju, Azijata kosih očiju, meleza, Indijanaca, Arapa, Jevreja, sve u svemu, jedna velika mešovina kultura zahvaljujući kojoj je brazilski pasoš bio jedan od najtraženijih na svetu.

Kada bi prodao pasoš, stari vlasnik bi otišao u konzulat svoje zemlje i, glumeći strah i razočaranje, ispričao bi da su ga opljačkali i odneli mu sve – da nema više ni pasoš ni novac. Konzulati bogatijih zemalja nudili su pasoš i besplatnu kartu za domovinu, što bi odmah bilo odbijeno uz tvrdnju: „Neko mi duguje pristojan novac, moram prvo da uzmem ono što je moje.“ Siromašne zemlje, u kojima je obično vlast bila stroga, ili vojna, prvo bi sprovele istragu, da bi proverili da li se podnosilac nalazi na spisku „terorista“ optuženih za subverzivnu delatnost. Kada bi ustanovili da devojka (ili mladić) imaju čist dosje, morali su, mada nevoljno, da im obezbede dokument. Nisu nudili povratnu kartu, jer im nije bilo u interesu da ti propaliteti utiču na generaciju koja je bila vaspitavana da poštuje Boga, porodicu i privatno vlasništvo.

Da se vratimo stazama: posle Maču Pikčua došao je red na Tiahuanako u Boliviji, a zatim na Lasu u Tibetu, gde je bilo vrlo teško ući jer su tamo, kako je tvrdila „Nevidljiva pošta“, monasi ratovali protiv Kineza. Naravno da je bilo teško zamisliti jedan takav rat, ali svi su verovali vestima i niko nije hteo da preuzme rizik jednog tako dugačkog putovanja da bi ga na kraju zarobili monasi ili kineski vojnici. Uostalom, veliki filozofi tog vremena, koji su se rasturili baš u aprilu te

godine – nešto pre razlaza su objavili da se velika mudrost ove planete nalazi u Indiji. To je bilo dovoljno da se mladi iz čitavog sveta upute ka toj zemlji u potrazi za mudrošću, znanjem, guruima, zaklinjanjem na skromnost, prosvetljenjem, za susretom sa My Sweet Lord.

Međutim, „Nevidljiva pošta“ je javila da je veliki guru *Bitlsa* Mahariši Maheš Jogi pokušao da zavede i obljudi Miju Farou, glumicu koja u životu nikada nije imala sreće u ljubavi i koja je došla u Indiju na poziv *Bitlsa*, možda upravo da bi se rešila trauma vezanih za seksualnost, koje su je pratile kao neka loša karma.

Ali sve deluje kao da je i karma Mije Farou doputovala zajedno s Džonom, Polom, Džordžom i Ringom. Prema njenim rečima, meditirala je u pećini velikog gurua kada ju je ovaj spopao i pokušao na silu da je obljudi. U tom trenutku se Ringo već bio vratio u Englesku jer njegova žena nije podnosila indijsku hranu, a i Pol je bio odlučio da napusti ašram, ubeđen da čitava ta priča nije nigde vodila.

Samo su još Džordž i Džon bili u Maharišijevom hramu kada ih je Mija pronašla i sva u suzama ispričala šta se dogodilo. Njih dvojica su se istog trenutka spakovali, a kada je prosvetljeni došao da pita šta se dešava, Lenonov odgovor na njegovo pitanje bio je jedak:

– Zar nisi ti taj koji je do mojega prosvetljen? Onda vrlo dobro znaš šta se dešava.

E pa tog septembra 1970. godine žene su dominirale svetom – ili, bolje rečeno, mlade hipi devojke su dominirale svetom. Muškarci su bili izgubljeni i lutali su tamo-amo znajući da devojke ne padaju na modu – to je bio njihov teren – tako da su oni definitivno prihvatili činjenicu da zavise od njih,

---

delovali su napušteno i čitav njihov stil je bio neizrečeni vapaj koji je poručivao: „Zaštiti me, sam sâm, bez igde ikoga, kao da me je svet zaboravio a ljubav me napustila zauvek.“ One su birale svoje mužjake i nikada nisu ni pomišljale na brak, želele su samo da im bude prijatno, da se lepo provedu uz intenzivan i maštovit seks. Tako da je njihova reč uvek bila poslednja bilo da se radilo o važnim ili o površnim i nebitnim stvarima. Upravo zbog toga, kada je „Nevidljiva pošta“ javila vest da je Mahariši spopadao Miju Farou i kako je Lenon reagovao, odmah su odlučile da promene pravac putovanja.

Smišljena je nova hipi staza: od Amsterdama u Holandiji do Katmandua u Nepal, autobusom, karta je koštala oko sto dolara, a put je vodio kroz zemlje koje su verovatno bile vrlo zanimljive: Turska, Liban, Iran, Irak, Avganistan, Pakistan i deo Indije (vrlo daleko od Maharišijevog hrama, uzgred budi rečeno). Putovanje je trajalo tri nedelje i bilo je dugačko koliko god hoćeš kilometara.

Karla je sedela na Damu i pitala se kada će se pojaviti mladić koji će s njom podeliti (prema njenim očekivanjima, naravno) magičnu avanturu. Napustila je svoj posao u Roterdamu, gradu koji se nalazi na samo sat vremena vožnje vozom od Amsterdama, ali pošto je morala da pazi na svaku paru došla je auto-stopom, tako da je putovala skoro čitav dan. Za putovanje autobusom u Nepal saznala je iz jednih od desetina alternativnih novina koje su s velikim trudom i ljubavlju pripremali oni koji su smatrali da imaju nešto da kažu svetu, a zatim ih prodavali po nekoj zanemarljivoj ceni.

Nakon nedelju dana čekanja počela je da gubi strpljenje. Već je bila prišla bar desetini mladića iz celog sveta, ali njih je zanimalo samo da sede tamo, na onom dosadnom trgu na kojem nije bilo ničega osim onog falusnog spomenika koji očigledno nije podsticao ni na muškost ni na hrabrost jer niko od njih nije bio raspoložen da se odvaži da ide u tako nepoznate krajeve.

Nije se radilo o udaljenosti: većina njih je bila iz Sjedinjenih Američkih Država, Latinske Amerike, iz Australije i drugih udaljenih zemalja iz kojih je put avionom bio poprilično skup i podrazumevao prelazak mnogo graničnih prelaza s kojih su mogli da ih vrate i da tako ne upoznaju jednu od dve svetske prestonice. A kada bi najzad stigli tamo, seli bi na taj bezlični trg, pušili marihuanu, radovali se što mogu to da

---

rade čak i u prisustvu policije i onda bi ih bukvalno kidnapovale sekte i kultovi kojih je u gradu bilo napretek. Zaboravljali su bar nakratko ono što su kod kuće svakodnevno slušali: sine moj, moraš da učiš, da upišeš fakultet, da ošišaš tu kosu, nemoj da sramotiš svoje roditelje, reći će svet (svet?) da te nismo lepo vaspitali, to što slušaš NIJE muzika, vreme je da nađeš posao, ugledaj se malo na svog brata (ili sestru), iako je mlađa već dovoljno zarađuje da plaća svoje troškove i ne mora više da traži pare od nas.

Daleko od večitih roditeljskih pridika sada su bili slobodni ljudi, a Evropa je bila sigurno mesto (dokle god se ne bi odvažili da pređu na drugu stranu famozne Gvozdene zavese i „napadnu“ neku od komunističkih zemalja), i oni su bili zadovoljni, jer se na putu nauči sve što je neophodno za ostatak života, dokle god ne moraju da, to što su naučili, objašnjavaju roditeljima.

– Tata, znam da hoćeš da završim fakultet, da dobijem diplomu, ali to mogu bilo kada u životu. Sada je vreme da stičem iskustvo.

Nije postojao roditelj koji je imao razumevanja za takav način razmišljanja, tako da mladima nije preostajalo ništa drugo nego da uštede neke pare, da nešto prodaju i odu iz kuće dok svi spavaju.

Dobro, Karla je bila okružena slobodnim ljudima rešenim da dožive stvari koje većina ne bi imala hrabrosti da iskusi. Ali zašto ne otići autobusom za Katmandu? Zato što nije Evropa, uzvraćali su joj. Ništa ne znamo o tim krajevima. Ako se nešto desi, uvek možemo da odemo do konzulata i zahtevamo repatrijaciju (Karla nije poznavala nijedan takav slučaj, ali to je bila legenda koja se prepričavala, a legenda postane istina kada se mnogo puta ponovi).

Nakon petog dana provedenog u iščekivanju onoga koga bi odredila kao svog „pratioca“, počeo je da je hvata očaj – trošila je pare na smeštaj u nekoj spavaonici, a mogla je lepo da spava u *Magic Bus*-u (to je bilo zvanično ime autobusa za sto dolara i hiljade kilometara). Odlučila je da uđe kod jedne vračare pored čijeg lokala je prolazila svakog dana na putu ka Damu. Unutra, kao i uvek, nije bilo nikoga – u septembru 1970. godine svi su imali natprirodne moći ili su ih razvijali. Ali Karla je bila praktična žena i znala je da uprkos svakodnevnom meditiranju i verovanju da je počela da razvija svoje treće oko – nevidljivu tačku između očiju – stalno nailazi samo na pogrešne momke, čak i kada joj njena intuicija nepogrešivo tvrdi da su u pitanju pravi.

Stoga je rešila da se obrati za pomoć vračari, najpre zato što ju je to beskrajno čekanje (bilo je prošlo već nedelju dana, čitava večnost!) teralo da počne da razmišlja o nastavku puta u ženskom društvu, što bi moglo biti ravno samoubistvu, pre svega zato što se prolazi kroz mnoge zemlje gde dve žene koje putuju same u najboljem slučaju ne bi bile dobrodošle, a u najgorem bi, kako je tvrdila njena baba, bile prodate u „belo roblje“ (taj naziv je njoj delovao prilično erotski, ali nije htela da ga iskusi na sopstvenoj koži).

Vračara se zvala Lajla i bila je nešto starija od Karle, sva u belom, s blaženim osmehom nekoga ko živi u dodiru s Uzvišenim Bićem. Primila ju je s određenim poštovanjem (verovatno je pomislila: „Najzad ću zaraditi za današnju kiriju“), rekla joj da izabere gde će da sedne, što je ova i učinila, a onda ju je vračara pohvalila rekavši da je upravo to mesto na koje je sela tačka sile u toj prostoriji. Karla je samu sebe slagala pomislivši da joj zaista polazi za rukom da aktivira svoje treće oko, ali njena podsvest ju je upozorila da Lajla to verovatno kaže svima – ili još bolje, onoj šaćici ljudi koji ponekad tu kroče.

To, uostalom, nije bilo ni bitno. Upaljen je mirišljavi štapić („ovaj je iz Nepala“, uzgred je rekla vračara, ali Karla je znala da je proizveden tu u okolini – mirišljavi štapići bili su jedan od jačih hipi proizvoda, zajedno s ogrlicama, batik košuljama i zakrpama s „pisevima“ ili cvećem, ili s frazom „Flower Power“ koje su se prišivale na odeću). Lajla se mašila za špil karata i počela da ga meša, rekla Karli da preseče, otvorila tri karte i počela da ih tumači na najosnovniji mogući način. Karla ju je prekinula. „Nisam zato došla ovamo. Samo želim da saznam da li ću pronaći društvo da otputujem tamo odakle ti kažeš...“ Veoma je naglasila to „odakle ti kažeš“, jer nije htela da navuče lošu karmu. Da je naprosto rekla: „Hoću da idem tamo odakle je...“ – možda bi završila u nekom amsterdamskom predgrađu, gde se nalazio pogon za proizvodnju mirišljavih štapića – „odakle ti kažeš da je stigao ovaj mirišljavi štapić.“

Lajla se nasmejala, iako joj se vibracija potpuno promenila – iznutra je ključala od besa jer je prekinuta u jednom tako uzvišenom trenutku.

– Da, naravno da hoćeš. – Jedan od zadataka vračara je da uvek kažu ono što mušterije žele da čuju.

– Kada?

– Pre nego što se završi sutrašnji dan.

Obe se iznenadiše.

Karla je po prvi put osetila da žena govori istinu, jer joj je ton bio pozitivan, ubedljiv, kao da joj je glas dopirao iz neke druge dimenzije. Lajla se, opet, uplašila – stvari se ne dešavaju baš uvek tako, a kada bi se dogodile uhvatio bi je strah da ne bude kažnjena što bez ikakve ceremonije ulazi u onaj svet koji je delovao lažno i istinito, iako se svake večeri u svojim molitvama pravdala, govoreći da ona u ovom životu

naprosto samo pomaže drugima pružajući više pozitivnosti onima koji žele da veruju.

Karla se istog trenutka podigla s „tačke sile“, platila pola cene i brže-bolje izašla da joj tip koga je čekala ne promakne. „Pre nego što se završi sutrašnji dan“ bilo je prilično široko, to je moglo biti i danas. Ali, u svakom slučaju, sada je znala da treba nekoga da očekuje.

Vratila se na svoje mesto na Damu, otvorila knjigu koju je tada čitala i za koju je malo ko čuo – što je njenom autoru davalo status kultnog pisca – *Gospodara prstenova* Dž. R. R. Tolkina, u kojoj se govori o mitskim mestima kao što je bilo ono koje je želela da poseti. Pravila se da ne čuje momke koji su joj svaki čas prilazili s nekim idiotskim pitanjem, nekom nategnutom temom ne bi li započeli još nategnutiji razgovor.

Paulo i Argentinac su već ispričali jedan drugom sve što su imali da kažu i sada su posmatrali ravnicu koja je promicala pored njih, iako zapravo nisu bili tamo – zajedno s njima putovala su sećanja, imena, znatiželja i pre svega veliko strahovanje šta će se desiti na holandskoj granici, koja se nalazila verovatno na nekih dvadesetak minuta udaljenosti.

Paulo je počeo da gura svoju dugu kosu u jaknu.

– Misliš da ćeš tako da prevariš pograničnu policiju? – upita ga Argentinac. – Znaju oni sve fore. Baš sve.

Paulo je odustao od svoje namere. Upitao je Argentinca da li se on plaši granice.

– Naravno da se plašim. Pogotovo zato što već imam dva holandska pečata. Može da im se učini da previše često dolazim, a to može da znači samo jedno.

Šverc. Ali koliko je Paulo znao, droga se tamo slobodno prodavala.

– Naravno da ne. Opijate ne tolerišu. Kao ni kokain. Naravno da LSD nemaju mogućnosti da kontrolišu, jer je dovoljno nakvasiti stranicu knjige ili parče tkanine u mešavinu, i posle iseckati i prodavati deliće. Ali za sve što se može pronaći sleduje zatvor.

Paulo je smatrao da je bolje tu prekinuti razgovor, jer ga je radoznalost već prilično kopkala da pita Argentinca da li ima nešto kod sebe, ali i sama činjenica da to zna činila je od

njega saučesnika u zločinu. Jednom je već bio hapšen, iako je bio apsolutno nevin – u jednoj zemlji u kojoj je na svim vratima na aerodromima stajala nalepnica na kojoj je pisalo: „Brazil: voli ga ili ga napusti“.

Kao što se uvek dešava s mislima koje pokušavamo da odagnamo iz glave jer sobom nose ogromnu količinu negativne energije – što samo privlači još dijabolične energije – sama činjenica da se setio događaja iz 1968. godine ne samo da je veoma ubrzala rad njegovog srca, već je učinila i da iznova proživi do tančina onu noć u nekom restoranu u gradu Ponta Grossa u Parani – brazilskoj državi poznatoj po tome što izdaje pasoše plavokosim i svetlookim osobama.

Vraćao se sa svog prvog dugog putovanja hipi stazom koja je tada bila u modi. Bio je u vezi sa jedanaest godina starijom devojkom, rođenom u Jugoslaviji i odraslom u komunističkom režimu, poreklom iz bogate familije koja je izgubila sve što je imala, ali joj je dala obrazovanje u okviru kojeg je naučila četiri strana jezika. Pobjegla je u Brazil, udala se za jednog milionera i razvela se kada je shvatila da je za njega u 33. godini života postala „mator“ i da on već šeta okolo s devetnaestogodišnjom devojkom. Našla je odličnog advokata koji joj je obezbedio dovoljno veliku odštetu da više nikada nije morala da radi. Paulo i ona su krenuli na Maču Pikču prevozom poznatim kao Voz smrti, kompozicijom vagona koja se poprilično razlikovala od ove u kojoj se sada nalazio.

– Zašto ovo zovu Voz smrti? – pitala je devojka konduktera. – Nije baš da prolazimo pored nekih provalija. – Paula odgovor nije ni najmanje zanimao, ali ga je, hteo-ne hteo, čuo.

– Nekada je ova kompozicija prevozila gubavce, bolesnike i leševe žrtava velike epidemije žute groznice koja je zahvatila region Santa Kruz.

– Iskreno se nadam da su nakon toga dobro dezinfikovali vagone.

– Od tada, osim ako se izuzmu poneki rudari koji reše da se obračunaju u vozu, niko više ovde nije našao smrt.

Ti rudari koje je spomenuo bili su rudari koji su dano-noćno radili u rudnicima kalaja u Boliviji. Pa dobro, živeli su u civilizovanom svetu i nadao se da tog dana niko neće poželeti da se obračunava. Tešila ih je i činjenica da su većina putnika u stvari bili putnice, sa svojim tradicionalnim šeširima koji su podsećali na polucilindre i obučene u raznobojnu odeću.

Stigli su u La Paz, glavni grad Bolivije, koji se nalazi na 3610 metara nadmorske visine, ali pošto su stigli vozom, nisu mnogo osećali posledice razređenog vazduha. Uprkos tome, kada su izašli iz voza, videli su jednog mladića obučenog u nošnju svog plemena kako sedi na zemlji, pomalo dezorijentisan. Pitali su ga šta mu je („nemam vazduha“). Jedan čovek ih je u prolazu posavetovao da žvaću lišće koke, što je bio plemenski običaj koji je lokalnom stanovništvu pomagao da se nose s velikom nadmorskom visinom. To lišće se slobodno prodavalo na uličnim tezgama i na pijacama. Mladiću je već bilo bolje i zamolio ih je da ga ostave samog – išao je na Maču Pikču istog tog dana.

Recepcionerka hotela u kojem su odlučili da odsednu pozvala je njegovu devojku u stranu, rekla joj par reči, i zatim ih upisala u registar gostiju. Otišli su u sobu i odmah zaspali, ali ipak je pre toga Paulo pitao šta je recepcionerka rekla:

– Prva dva dana ništa od seksa.

To nije trebalo objašnjavati. Nije imao snage ni za šta.

Proveli su dva dana bez seksa u bolivijskoj prestonici bez ikakvih kolateralnih posledica nedostatka kiseonika koji lokalci zovu *soroche*. I on i ona su to pripisali lekovitosti kokinog lista, koji u stvari nije imao nikakve veze s tim; *soroche* se dešava ljudima koji se s nivoa mora naglo penju na velike

---

visine – to jest avionom – ne dajući vremena organizmu da se navikne. A njih dvoje su se sedam dugih dana peli Vozom smrti. To je bio mnogo bolji način upravo zbog prilagođavanja novim uslovima i mnogo bezbedniji nego vazdušni prevoz – jer je Paulo na aerodromu u Santa Kruz de la Sijera video spomenik „pilotima herojima koji su žrtvovali svoje živote ispunjavajući dužnost“.

U La Pazu su se sreli s prvim hipicima – koji su, kao globalno pleme svesno odgovornosti i solidarnosti koje je trebalo da imaju jedni prema drugima, uvek koristili poznati simbol obrnute vikinške rune. U slučaju Bolivije, zemlje u kojoj su svi nosili šarene pončoe, jakne, košulje i sakoe, bilo je praktično nemoguće znati ko je ko ukoliko ne bi bilo rune prišivene na kapute ili pantalone.

Ti prvi hipici bili su dva Nemca i jedna Kanađanka. Pošto je njegova devojka govorila nemački, odmah su je pozvali da se prošetaju gradom, dok su se on i Kanađanka zgedali ne znajući baš šta da kažu. Kada su se, pola sata kasnije, njih troje vratili iz šetnje, rešili su da treba da krenu što pre umesto da tamo troše novac: plan je bio da odu do najvišeg slatkovodnog jezera na svetu, da uhvate brod da pređu na drugu stranu, gde će se iskrcati već na peruanskoj teritoriji i odatle će direktno nastaviti za Maču Pikču.